

116

Na temelju članka 36. stavka 1. točke b. Ustava Županije Zapadnohercegovačke ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 1/96), donosim

ODLUKU O PROGLAŠENJU ZAKONA O ZAŠTITI I KORIŠTENJU KULTURNO-POVIJESNE I PRIRODNE BAŠTINE

Proglašavam Zakon o zaštiti i korištenju kulturno-povijesne i prirodne baštine, kojeg je donijela Skupština Županije Zapadnohercegovačke, na 8. sjednici održanoj 25. lipnja 1999. godine.

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
ŽUPAN
Broj: Ž-344/99
Široki Brijeg, 5. srpnja 1999.

Župan
Jozo Marić, v.r.

ZAKON O ZAŠTITI I KORIŠTENJU KULTURNO-POVIJESNE I PRIRODNE BAŠTINE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Kulturno-povijesnom baštinom, u smislu ovog Zakona, smatraju se nekretnine i pokretne stvari te njihove skupine i cjeline od posebnog kulturnog i povijesnog značenja (u daljnjem tekstu: dobra kulturno-povijesne baštine), koje se nalaze na teritoriju Županije Zapadnohercegovačke (u daljnjem tekstu: Županija).

Prirodnom baštinom, u smislu ovog Zakona, smatraju se dijelovi prirode koji su od posebnog znanstvenog, obrazovnog, povijesnog, ekološkog i rekreacijskog značenja (u daljnjem tekstu: dobra prirodne baštine), koja se nalaze na teritoriju Županije.

Članak 2.

Prema osnovnim svojstvima i njihovom podrijetlu, dobra kulturno-povijesne baštine su:

- spomenici kulture, spomeničke cjeline, arheološki lokaliteti, spomen obilježja i druga dobra utvrđena ovim Zakonom;
- djela iz područja likovnih i primijenjenih umjetnosti, obrta, tehnike, muzejski materijal, arhivska građa, vrijedne knjižnice, stare i rijetke knjige, filmovi i filmski materijal.

Dobra iz alineje 2. prethodnog stavka potpunije se određuju posebnim zakonima.

Članak 3.

Prema osnovnim svojstvima i njihovom podrijetlu, dobra prirodne baštine su:

- prirodni parkovi i predjeli,
- rezervati prirode,
- prirodne znamenitosti i rijetkosti.

Članak 4.

Dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine mogu biti nepokretna i pokretna.

Članak 5.

Dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine uživaju posebnu zaštitu i koriste se pod uvjetima i na način propisan zakonom.

Članak 6.

Zaštita i korištenje dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine su djelatnosti od posebnog društvenog interesa.

Članak 7.

Pojedinci i institucije imaju dužnost štiti i pravo koristiti dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Društvena zajednica i ustanove kulture u okviru svojih prava i dužnosti osiguravaju uvjete za zaštitu i korištenje dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Članak 8.

Razvijanje svijesti svakog pojedinca o značenju dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine i nužnost njihove zaštite trajna je zadaća odgojno-obrazovnih, kulturnih i drugih institucija.

Članak 9.

Nekretnine, pokretne stvari i dijelovi prirode za koje se pretpostavlja da mogu imati svojstva dobara kulturno-povijesne ili prirodne baštine uživaju prethodnu zaštitu dok se po odredbama ovog Zakona ne utvrdi imaju li to svojstvo.

Članak 10.

Stvari iskopane iz zemlje ili izvađene iz vode, za koje se pretpostavlja da mogu imati svojstvo dobra kulturno-povijesne ili prirodne baštine, županijsko je vlasništvo.

Članak 11.

Pod zaštitom dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine razumijeva se:

- evidentiranje, istraživanje i vrednovanje dobara koja uživaju prethodnu zaštitu;
- utvrđivanje svojstava dobara;
- proglašenje dobara zaštićenim;
- vođenje registra i dokumentacije;
- čuvanje, održavanje i pravilno korištenje dobara;

- sprječavanje uništenja dobara i zabrana svake radnje kojom bi se mogao posredno ili neposredno promijeniti oblik ili narušiti svojstvo dobra;
- konzervacija i restauracija, adaptacija i revitalizacija dobara;
- zabrana trajnog iznošenja dobara i ograničenje njihova privremenog iznošenja iz Županije;
- provedba drugih mjera za zaštitu dobara utvrđenim zakonom.

Članak 12.

Pod korištenjem dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine razumijeva se stvaranje uvjeta koji omogućuju da zaštićena dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine budu dostupna javnosti radi zadovoljavanja odgojno-obrazovnih, kulturnih i znanstvenih potreba.

Članak 13.

Dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine ne mogu se koristiti na način koji bi nanosio štetu kulturnoj baštini i društveno-ekonomskom i kulturnom razvitku naroda.

Članak 14.

Dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine razvrstavaju se prema značenju u tri kategorije.

Prvu kategoriju dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine čine dobra iz Popisa svjetske baštine iz BiH, a županijsko su vlasništvo.

Drugu kategoriju dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine čine dobra koja su od značenja za povijest i kulturu naroda u Županiji, Federaciji Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine, a županijsko su vlasništvo.

Treću kategoriju dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine čine ostala značajna dobra.

Članak 15.

Bliže kriterije za kategorizaciju dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine iz članka 14. ovog Zakona kao i postupak za kategorizaciju propisuje Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i športa Županije (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda za zaštitu kulturno-povijesne i prirodne baštine Županije.

Članak 16.

Zaštitom i utvrđivanjem uvjeta za korištenje dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine bave se:

- Zavod za zaštitu kulturno-povijesne i prirodne baštine Županije (u daljnjem tekstu: Zavod);
- nacionalni parkovi, muzeji, galerije, arhivi i knjižnice (u daljnjem tekstu: organizacije za zaštitu) u sklopu svojih djelatnosti utvrđenih posebnim zakonima a na način utvrđen ovim Zakonom.

Članak 17.

Zavod može na prijedlog općinskog vijeća povjeriti čuvanje, održavanje i korištenje jednog ili više nepokretnih dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine u mjesnoj zajednici, društvenoj organizaciji ili ustanovi uz njihovu suglasnost.

Članak 18.

U obavljanju djelatnosti zaštite korištenja dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine Zavod i organizacije za zaštitu na području Županije međusobno surađuju, osobito na usklađivanju planova rada, korištenju tehničke opreme, stručnih kadrova i informacija.

Ministarstvo će na prijedlog Zavoda utvrditi popis organizacija za zaštitu na području Županije.

II. DOBRA KULturno-POVIJESNE I PRIRODNE BAŠTINE

Članak 19.

Spomenici kulture su građevinsko-arhitektonski objekti i građevinske i fortifikacijske cjeline, drugi nepokretni objekti, kao i dijelovi objekata i cjelina trajno vezanih za određenu sredinu, s njima povezana djela monumentalnog i dekorativnog slikarstva, kiparstva i primijenjenih umjetnosti, kao i pokretne stvari u njima koje čine autentičnu cjelinu s tim objektima.

Članak 20.

Spomeničke cjeline su naselja ili dijelovi naselja, kao i nekropole i druge skupine građevina kada čine jedinstvenu cjelinu koja ima posebnu kulturnu, povijesnu, umjetničku, znanstvenu i odgojno-obrazovnu vrijednost.

Članak 21.

Arheološki lokaliteti su područja na kojima se na zemlji, pod zemljom ili u vodi nalaze povijesni ili etnološki sadržaji koji predstavljaju posebnu kulturnu, povijesnu ili znanstvenu vrijednost, kao i područja na kojima su arheološka istraživanja u tijeku.

Članak 22.

Spomen obilježja su pojedinačni objekti ili skupine objekata iz područja likovnih i drugih umjetnosti, urbanizma i arhitekture, nazivi mjesta, ulica i trgova i druga obilježja koja služe za očuvanje uspomena na značajne događaje i osobe iz opće povijesti, povijesti naroda, a posebice Domovinskog rata.

Članak 23.

Dobra kulturno-povijesne baštine, u smislu ovog Zakona, su i građevinsko-arhitektonski objekti koji su uspostavljeni po pravilima povijesne restauracije i koji predstavljaju vjerne kopije nestalog ili rijetkog objekta, te objekti suvremenog stvaralaštva (arhitektonskog, likovnog i primijenjenog) koji su u javnosti priznati kao značajna dostignuća vremena u kome su nastali.

Članak 24.

Prirodne parkove i predjele čine: nacionalni parkovi, memorijalna područja, parkovi prirode i predjeli prirodnih ljepota.

Rezervate prirode čine: opći (strogi) i posebni (specijalni) rezervati prirode.

Prirodne znamenitosti i rijetkosti čine: spomenici prirode, memorijalna prirodna dobra, spomenici oblikovane prirode i pojedine ugrožene biljne i životinjske vrste.

Članak 25.

Nacionalni parkovi su predjeli pretežno izvorne prirode, izuzetnih i višestrukih prirodnih i drugih vrijednosti.

Memorijalna područja su prirodni predjeli sa spomen-obilježjem ili bez spomen-obilježja vezani za značajne povijesne događaje ili osobe (spomen-parkovi, spomen-područja, povijesna područja, memorijalni pojasevi i sl.).

Parkovi prirode su veći predjeli s izraženim prirodnim i stvorenim vrijednostima s drugim prirodnim predjelima, prirodnim znamenitostima i rijetkostima ili dobrima kulturno-povijesne baštine kao dijelovima jedinstvene cjeline.

Predjeli prirodnih ljepota su manja prirodna ili kultivirana područja (značajni krajolici, vidikovci, park-šume i sl.).

Članak 26.

Opći (strogi) rezervati prirode su predjeli izvorne prirode s očuvanim ili u najvećoj mjeri očuvanim ekosustavima kao i staništa endemnih i drugih rijetkih biljnih i životinjskih vrsta.

Posebni (specijalni) rezervati su predjeli kojima je posebno izražena jedna ili nekoliko izuzetnih prirodnih vrijednosti koje treba štiti, odnosno prirodnih procesa koje treba pratiti ili usmjeravati.

Članak 27.

Spomenici prirode su prirodna dobra geomorfološkog, geološkog, hidrološkog i paleontološkog karaktera, pojedini primjerci biljnog svijeta, prostorno mali botanički ili zoološki lokaliteti specifičnih, ugroženih ili rijetkih odlika, svojstava ili oblika.

Memorijalna prirodna dobra su dobra žive ili nežive prirode sa spomen-obilježjima ili bez spomen-obilježja vezanih za značajne povijesne događaje ili ličnosti.

Spomenici oblikovane prirode su: na parkovski ili drugi način oblikovane prirodne ili sađene šume (šumeparkovi, aleje, drvoredi, arboretumi, planinski i drugi botanički vrtovi i sl.) i druge površine.

Ugrožene biljne i životinjske vrste su rijetke ili proriječene ili na drugi način ugrožene vrste samoniklih biljaka i slobodnih životinja, njihovi razvojni oblici, staništa i zajednice.

III. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DOBARA KULturno-POVIJESNE I PRIRODNE BAŠTINE

Članak 28.

Zaštita dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine obuhvaća prethodnu zaštitu.

Članak 29.

Pod prethodnom zaštitom razumijeva se evidentiranje i poduzimanje svih radnji i mjera čiji je cilj očuvanje u postojećem stanju nekretnina, pokretnih stvari i dijelova prirode za koje se pretpostavlja da mogu imati svojstvo dobra kulturno-povijesne ili prirodne baštine, kao i spriječavanje svake radnje kojom bi se te nekretnine, pokretne stvari i dijelovi prirode uništili, oštetili ili otuđili.

Članak 30.

Dužnost je društvenih pravnih, građanskih pravnih i fizičkih osoba koje na bilo koji način posjeduju nekretnine, pokretne stvari ili dijela prirode za koje se može pretpostaviti da imaju svojstvo dobra kulturno-povijesne ili prirodne baštine:

- odmah prijaviti nekretninu, pokretnu stvar ili dio prirode Zavodu, odnosno odgovarajućoj organizaciji za zaštitu kao i općinskom tijelu uprave nadležnom za poslove kulture (u daljem tekstu: općinsko tijelo uprave) i dostaviti podatke radi evidencije;
- čuvati i održavati nekretninu, pokretnu stvar ili dio prirode na mjestu u položaju ili stanju u kome je nađena;
- omogućiti Zavodu ili odgovarajućoj organizaciji za zaštitu, odnosno općinskom tijelu uprave pregled nekretnine, pokretne stvari ili dijela prirode i uzimanje podataka za evidenciju i dokumentaciju o njima.

Članak 31.

Zavod i organizacije za zaštitu u sklopu svoje nadležnosti obavješavaju osobe iz prethodnog članka i nadležno općinsko tijelo uprave koje nekretnine, pokretne stvari i dijelovi prirode uživaju prethodnu zaštitu radi poduzimanja odgovarajućih mjera za zaštitu sukladno ovom Zakonu.

Članak 32.

Zavod i organizacije za zaštitu, u sklopu svoje nadležnosti, evidentiraju, istražuju i vrednuju nekretnine, pokretne stvari i dijelove prirode koji uživaju prethodnu zaštitu.

Zavod i organizacije za zaštitu u sklopu svoje nadležnosti, na osnovi izvršenog vrednovanja i kriterija za kategorizaciju utvrđuju koja nekretnina, pokretna stvar i dio prirode koji uživa prethodnu zaštitu ima svojstva dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine, i predlažu nadležnom općinskom vijeću proglašenje tog dobra zaštićenim.

Članak 33.

Prijedlog za proglašenje dobra kulturno-povijesnom i prirodnom baštinom zaštićenom sadrži: naziv dobra; opis dobra s osnovnom dokumentacijom; granice dobra s površinom njegove neposredne okoline i odgovarajuće katastarske i zemljišno-knjižne podatke; kategoriju; mjere za zaštitu, korištenje, uređenje i održavanje dobra s osnovnim tehničkim i financijskim pokazateljima; ime i prezime odnosno naziv imatelja dobra i kome bi dobro trebalo povjeriti na čuvanje.

Članak 34.

Nadležna tijela iz članka 32. stavak 2. ovog Zakona dužna su razmotriti prijedlog za proglašenje dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine zaštićenom u roku tri (3) mjeseca od dana podnošenja prijedloga.

Članak 35.

Općinsko vijeće na prijedlog Zavoda proglašava zaštićenim nepokretna dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Općinsko vijeće na prijedlog Zavoda odnosno organizacije za zaštitu proglašava zaštićenim pokretna dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Vlada Županije na prijedlog Zavoda, odnosno organizacija za zaštitu proglašava zaštićenim nepokretna i pokretna dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine od posebnog značenja za Županiju.

Članak 36.

Ako se dobro kulturno-povijesne i prirodne baštine nalazi ili se odnosi na područje dvije ili više općina, proglašenje tog dobra zaštićenim obavljaju tijela općina iz stavka 1. i 2. prethodnog članka.

Članak 37.

U pripremi prijedloga za proglašenje dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine zaštićenim u smislu članka 35. stavak 3. ovog Zakona Ministarstvo surađuje sa Zavodom odnosno organizacijama za zaštitu na čijem području se nalaze dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Članak 38.

Akt o proglašenju dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine zaštićenom sadrži: naziv dobra; opis i granice dobra s površinom neposredne okoline i pravom vlasništva; popis katastarskih čestica, odnosno odgovarajuće katastarske i zemljišno-knjižne podatke; kategoriju; mjere za zaštitu; korištenje, uređenje i održavanje; ime i prezime, odnosno naziv imatelja dobra i kome se ono povjerava na čuvanje; izvore sredstava potrebnih za zaštitu, održavanje i uređenje dobra.

Članak 39.

Na temelju akta o proglašenju dobra kulturno-povijesnom i prirodnom baštinom zaštićenom (u daljnjem tekstu: zaštićena dobra) ova dobra upisuju se u registar zaštićenih dobara kulturno-povijesne baštine, odnosno u registar zaštićenih dobara prirodne baštine (u daljnjem tekstu: registar zaštićenih dobara).

Članak 40.

Na zaštićena dobra upisana u registar zaštićenih dobara stavlja se oznaka da su pod zaštitom.

Način stavljanja oznaka iz prethodnog stavka utvrđuje Zavod.

Članak 41.

Registre zaštićenih dobara, u sklopu svoje nadležnosti, vodi Zavod i organizacije za zaštitu.

Zavod vodi Središnji registar svih zaštićenih dobara iz svog područja za teritorij Županije.

Članak 42.

Organizacije za zaštitu koje vode registre zaštićenih dobara dužni su dostaviti potrebne podatke o tim dobrima Zavodu radi upisa u Središnji registar.

Zavod i organizacije za zaštitu dužni su čuvati ovjereni prijepis dijela Središnjeg registra.

Tehnička fotodokumentacija i druga dokumentacija i evidencija o zaštićenim dobrima trajno se čuva i koristi u stručne i znanstvene svrhe sukladno općim aktima Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu.

Članak 43.

Propis o vođenju registra zaštićenih dobara i o postupku za brisanje zaštićenih dobara iz registra donosi Ministarstvo uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda.

Članak 44.

Zaštićena dobra čuvaju se u svom izvornom, prirodnom ili zatečenom stanju, a ukoliko su izložena utjecaju nepovoljnih prirodnih i drugih čimbenika, kao i svih ostalih bioloških, kemijskih i fizičkih oštećenja, istrebljenja, uništenja i propadanja koja mijenjaju njihove osobine i izgled poduzimaju se odgovarajuće mjere zaštite da se ugrožena dobra dovedu u prvobitno stanje, sačuvaju od daljnjeg propadanja ili revitaliziraju.

Članak 45.

Na spomeniku kulture zabranjeno je izvođenje radova koji bi mogli ugroziti spomenik, kao i obavljanje promjena koje bi mogle narušiti njegovu izvornost i bitna svojstva.

U spomeničkoj cjelini dopuštene su samo one radnje koje neće prouzročiti izmjenu bitnih svojstava zbog kojih je cjelina zaštićena.

U arheološkom lokalitetu nisu dopuštene nikakve radnje osim arheoloških istraživanja koja provodi ovlaštena organizacija po prethodno pribavljenom odobrenju Zavoda.

Na spomen-obilježju nisu dopuštene radnje koje bi mogle ugroziti njezina bitna svojstva, namjenu ili funkciju.

Oko spomenika kulture, spomeničke cjeline i spomen-obilježja utvrđuje se, po potrebi, zaštitno područje s odgovarajućim mjerama za zaštitu.

Na građevinsko-arhitektonskim objektima koji su uspostavljeni po pravilima povijesne restauracije i objektima suvremenog stvaralaštva koji predstavljaju posebnu kulturnu, povijesnu ili znanstvenu vrijednost nisu dopuštene radnje koje bi ugrozile svojstva dobra zbog kojeg je to dobro zaštićeno.

Članak 46.

U nacionalnom parku, memorijalnom području, parku prirode i predjelu prirodne ljepote zabranjene su sve radnje koje bi dovele do bitne promjene prirodnih i drugih vrijednosti i specifičnosti područja u cjelini, a u njihovim dijelovima radnje koje nisu u skladu sa svojstvima, namjenom ili funkcijom tih dijelova.

U rezervatima prirode i umjetno stvorenim znamenitostima zabranjene su sve radnje i djelatnosti koje bi mogle poremetiti spontani prirodni razvitak ili narušiti osnovne prirodne osobitosti zbog kojih su zaštićeni.

Oko općeg (strogog) rezervata prirode utvrđuje se jedno ili više zaštitnih područja s odgovarajućim mjerama zaštite.

U posebnom (specijalnom) rezervatu prirode poduzimaju se mjere u cilju unaprjeđenja vrijednosti, odnosno potpomaganja procesa zbog kojih je rezervat zaštićen.

Članak 47.

Tko prouzroči oštećenje na zaštićenom dobru, dužan je pod nadzorom Zavoda obaviti opravku oštećenog dobra ili snositi troškove opravke.

Tko uništi zaštićeno dobro, dužan je nadoknaditi njegovu vrijednost, odnosno nadoknaditi štetu nastalu uništenjem dobra.

Članak 48.

U postupku izrade prostornih i urbanističkih planova sukladno propisima o prostornom uređenju Zavod je dužan dostaviti stručni elaborat o zaštiti i korištenju nepokretnih zaštićenih dobara radi unošenja tih dobara u odgovarajuće prostorne planove.

Ako se na području za koje se donosi šumsko-gospodarska, lovno-gospodarska i vodo-gospodarska osnova nalaze nepokretna zaštićena dobra prirodne baštine, ove osnove sadrže i mjere za zaštitu i korištenje utvrđene aktom o proglašenju tih dobara zaštićenim.

Članak 49.

Radovi na nepokretnim zaštićenim dobrima i pokretnim dobrima kulturno-povijesne i prirodne baštine, koja uživaju prethodnu zaštitu, kao i u njihovoj bližoj okolini, kojima bi se neposredno ili posredno mogao mijenjati izgled, svojstvo, autentičnost ili izvornost, mogu se izvoditi samo uz pribavljenu suglasnost Zavoda.

Radovi na nepokretnim zaštićenim dobrima prirodne baštine izvode se u skladu sa šumsko-gospodarskom, lovno-gospodarskom i vodo-gospodarskom osnovom.

Ako osnove iz prethodnog stavka nisu donesene, ili ne sadrže mjesto za zaštitu, radovi na ovim dobrima mogu se izvoditi samo uz pribavljenu suglasnost Zavoda.

Članak 50.

Ako se izvođač radova ne pridržava utvrđenih mjera za zaštitu, Zavod je dužan odmah pokrenuti postupak kod nadležnog inspekcijskog organa za obustavljanje daljnjih radova dok ne budu osigurani uvjeti za njihovo pravilno izvođenje.

Ako se u tijeku izvedbe radova pojavi nepredviđena opasnost za zaštićeno dobro, Zavod može izmijeniti, odnosno dopuniti mjere za zaštitu, o čemu odmah obavještava izvođača radova i tijelo uprave nadležano za poslove građenja.

Članak 51.

Kada izvođač građevinskih ili drugih radova naiđe na nekretnine, pokretne stvari ili njihove ostatke, kao i dijelove prirode za koje se može pretpostaviti da imaju svojstvo dobra kulturno-povijesne ili prirodne baštine, o tome će obavijestiti Zavod koji je dužan, u zavisnosti od vrijednosti dobra, predložiti tijelu uprave nadležnom za poslove građenja donošenje rješenja o privremenoj ili trajnoj obustavi radova.

Članak 52.

Investitor je dužan prigodom izvođenja građevinskih i drugih radova osigurati sva potrebna sredstva za zaštitu

dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine koja bi tim radovima mogla biti ugrožena.

Članak 53.

Za obavljanje konzervatorskih i restauratorskih radova na nepokretnim zaštićenim dobrima i dobrima kulturno-povijesne i prirodne baštine koja uživaju prethodnu zaštitu, kao i njihove adaptacije i revalorizacije, potreban je prethodni stručni elaborat na koji daje suglasnost Zavod.

Članak 54.

Pokretna dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine koja uživaju prethodnu zaštitu i pokretna zaštićena dobra ne mogu se trajno ili privremeno iznositi u inozemstvo.

Iznimno, dobra iz prethodnog stavka mogu se trajno ili privremeno iznositi u inozemstvo uz odobrenje Ministarstva.

Članak 55.

Djela suvremenog umjetničkog stvaralaštva mogu se trajno ili privremeno iznositi u inozemstvo samo uz odobrenje Zavoda.

Članak 56.

Pokretna zaštićena dobra mogu se, uz odobrenje Zavoda, privremeno iznositi u inozemstvo u svrhu izlaganja, konzervacije, ekspertize i sl.

Ako se radi o pokretnim zaštićenim dobrima od posebnog značenja za Županiju, Zavod pribavlja suglasnost od Ministarstva.

U odobrenju iz stavka 1. ovoga članka određuje se rok u kome se zaštićena dobra moraju vratiti u zemlju.

Članak 57.

Arheološka i druga istraživanja dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine mogu obavljati, u skladu s programom svojih istraživanja, pravne osobe uz odobrenje Zavoda.

Prije davanja odobrenja iz prethodnog stavka Zavod pribavlja mišljenje nadležnog općinskog tijela na čijem se području vrši istraživanje.

Znanstvena istraživanja dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine mogu obavljati, u skladu s programom svojih znanstvenih istraživanja pravne i fizičke osobe uz odobrenje Zavoda odnosno organizacije za zaštitu.

Aktom o odobrenju iz stavka 1. i 3. ovog članka utvrđuje se područje, opseg, uvjeti i mjere zaštite.

Članak 58.

Protiv akta o odobrenju iz članka 57. stavak 1. ovog Zakona i stavka 1. i 3. prethodnog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

Članak 59.

Pravne i fizičke osobe iz članka 57. stavak 1. i 3. ovog Zakona dužne su u roku od šest (6) mjeseci po završetku radova dostaviti Zavodu, odnosno organizaciji za zaštitu

izvješće o izvršenom istraživanju i dokumentacijski materijal o pronađenim nekretninama, pokretnim stvarima i lokalitetima.

Članak 60.

Pravna osoba koja je obavljala arheološka i druga istraživanja može radi znanstvene obrade zadržati pokretna dobra koja pronađe prilikom istraživanja najduže jednu godinu. Po isteku ovog roka pravna osoba je dužna ta dobra predati odgovarajućem muzeju, odnosno općini na čijem su području nađena.

Članak 61.

Ako se arheološka i druga istraživanja obavljaju protivno mjerama za zaštitu utvrđenim u aktu o odobrenju, Zavod može privremeno obustaviti istraživanje u cilju osiguranja pravilnog izvođenja radova, a u slučaju neposredne opasnosti po iskopine može oduzeti dato odobrenje.

Članak 62.

Pravna osoba koja obavlja arheološka i druga istraživanja dužna je konzervirati, odnosno sačuvati od oštećenja sve nekretnine, pokretne stvari ili dijelove prirode otkrivene prigodom iskopavanja, za koje se pretpostavlja da mogu imati svojstvo dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine, kao i arheološki lokalitet na kome su otkrivena.

Članak 63.

Zaštićena dobra se koriste pod uvjetom da se ne oštećuju i da se ne umanjuje njihova autentična vrijednost.

Zaštićena dobra mogu se koristiti prvenstveno:

- za zadovoljavanje odgojno-obrazovnih kulturnih i znanstvenih potreba ljudi;
- za potrebe jedinica lokalne uprave i samouprave, organizacija i ustanova;
- za potrebe gospodarstva ako su postupkom revitalizacije za to prilagođena.

Članak 64.

Bliže uvjete pod kojima se zaštićena dobra mogu koristiti i način korištenja utvrđuje Ministarstvo.

Ministarstvo je dužno učiniti dostupnim javnosti uvjete i način korištenja zaštićenih dobara.

Članak 65.

Nepokretna zaštićena dobra mogu se postupkom revitalizacije i restauracije prilagoditi suvremenim potrebama i namjenama za:

- za kulturno-umjetničke i znanstvene djelatnosti (knjižnice, muzejē, stalne i povremene izložbe i sl.);
- za odgojno-obrazovne djelatnosti (organiziranje predavanja i drugih pogodnih oblika odgojno-obrazovne djelatnosti);
- za gostiteljske, turističke i druge djelatnosti.

Članak 66.

Pokretna zaštićena dobra čiji su imatelji društvene pravne, građanske pravne i fizičke osobe mogu se koristiti:

- za sustavna izlaganja u svrhu organiziranja stalnih i povremenih postavki i pokretnih izložaba;
- za odgojno-obrazovne svrhe;
- za znanstvenu obradu davanjem na korištenje znanstvenim radnicima;
- za turističko-promidžbene svrhe.

Članak 67.

Zaštićena dobra koja nisu javno izložena, a čuvaju se u spremištima, mogu se dati na privremeno korištenje znanstvenim radnicima, zainteresiranim organizacijama, kao i drugim društvenim pravnim, građanskim pravnim i fizičkim osobama ukoliko je to uređeno posebnim propisima, odnosno općim aktima Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu.

IV. PRAVA I OBVEZE IMATELJA ZAŠTIĆENIH DOBARA

Članak 68.

Imatelj zaštićenog dobra u smislu ovog Zakona jest društvenopravna, građanskopravna i fizička osoba koja po bilo kojoj osnovi posjeduje ovo dobro.

Članak 69.

Imatelj zaštićenog dobra ima pravo:

- zaštićeno dobro koristiti u skladu s utvrđenim mjerama zaštite;
- od Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu tražiti naputke, stručnu i tehničku pomoć za pravilno održavanje zaštićenog dobra ili za uklanjanje nastalih štetnih posljedica za koje nije odgovoran i tražiti materijalnu pomoć za obavljanje određenih mjera zaštite;
- na pravičnu naknadu za zabranu korištenja ili ograničenja korištenja zaštićenog dobra;
- na naknadu izvanrednih troškova;
- koristiti se povlasticima u skladu s posebnim zakonom.

Članak 70.

Imatelj zaštićenog dobra dužan je dobro brižljivo čuvati i održavati u skladu s odredbama ovog Zakona, kao i obavještavati Zavod, odnosno organizaciju za zaštitu o svim nastalim mjerama koje mogu bitno umanjiti ili narušiti svojstva tog dobra.

Članak 71.

Imatelj zaštićenog dobra ne smije koristiti i upotrijebiti dobro i njegovu neposrednu okolinu u svrhe koje nisu u skladu s njegovom prirodom, namjenom i značenjem, ili ga koristiti na način koji može dovesti do njegova oštećenja.

Članak 72.

Imatelj zaštićenog dobra dužan je dopustiti istraživanje i proučavanje na dobru u znanstvene i kulturno-povijesne svrhe pravnoj ili fizičkoj osobi, ako za to imaju odobrenje Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu.

Ukoliko bi istraživanje i proučavanje u smislu prethodnog stavka nanijelo imatelju zaštitnog dobra štetu ili prouzročilo troškove, pravna i fizička osoba koje obavljaju istraživanje i proučavanje dužne su imatelju platiti odgovarajuću naknadu.

Članak 73.

Pored obveza iz prethodnog članka, imatelj pokretnog zaštitnog dobra dužan je uz odobrenje Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu ustupiti to dobro radi izlaganja na izložbama koje su od posebnog značenja za predstavljanje kulturno-povijesne baštine.

Zaštićeno dobro ustupljeno na osnovi prethodnog stavka vratit će se imatelju najkasnije u roku šest (6) mjeseci, računajući od dana preuzimanja zaštićenog dobra radi izlaganja.

Ako imatelj zaštićenog dobra odbije ustupiti zaštićeno dobro za izlaganje, organizator izložbe može u skladu sa stavkom 1. ovog članka u postupku kod nadležnog suda tražiti ustupanje zaštićenog dobra.

Ako se imatelju zaštićenog dobra ustupanjem tog dobra za izlaganje umanju prihod ili materijalna korist koju ima od dobra, organizator izložbe dužan mu je odgovarajuću naknadu.

Članak 74.

Troškove tekućeg održavanja i čuvanje zaštićenog dobra i provedbe mjera za zaštitu snosi imatelj dobra.

Ako održavanje zaštićenog dobra zahtijeva izvanredne troškove, imatelj zaštićenog dobra nije ih dužan snositi, i može zahtijevati da ove troškove snosi Zavod, organizacija za zaštitu, odnosno jedinica lokalne uprave i samouprave.

Visina ovih troškova utvrđuje se sporazumom između imatelja zaštićenog dobra, i Zavoda, organizacije za zaštitu, odnosno jedinice lokalne uprave i samouprave.

Članak 75.

Ako imatelj zaštićenog dobra pravodobno ne obavi mjere za zaštitu, Zavod, odnosno organizacija za zaštitu opomenut će ga i odrediti rok u kome je dužan obaviti mjere za zaštitu.

Ako imatelj zaštićenog dobra ni poslije opomene ne obavi mjere za zaštitu, obaviti će ih Zavod, odnosno organizacija za zaštitu, na trošak imatelja.

Članak 76.

Imatelj zaštićenog dobra dužan je svaku namjeru premještanja dobra prijaviti Zavodu, odnosno organizaciji za zaštitu na čijem se području nalazi dobro, najkasnije trideset (30) dana prije premještanja.

Zavod odnosno organizacija za zaštitu može zabraniti premještanja zaštićenog dobra ako utvrdi da bi se time dobro moglo oštetiti ili ako postoji poseban razlog da se dobro ne premješta.

Članak 77.

Zaštićena dobra u županijskom vlasništvu ne mogu se otuđiti fizičkoj ili građanskoj pravnoj osobi.

Članak 78.

Nepokretna zaštićena dobra na kojima postoji pravo vlasništva mogu se, ako je to u općem interesu, uz pravičnu naknadu eksproprijirati (izvlastiti) po odredbama Zakona o eksproprijaciji (izvlaštenju).

Članak 79.

Pravo vlasništva na zaštićenom dobru može se ograničiti ako to zahtijeva opći interes.

Postojanje općeg interesa iz prethodnog stavka utvrđuje Vlada Županije po prethodno pribavljenom mišljenju Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu.

Članak 80.

Ako se mjerama za zaštitu ograničava korištenje zaštićenog dobra, jedinica lokalne uprave i samouprave dužna je naknaditi vlasniku štetu koja bi nastala tim ograničenjem.

Visina štete utvrđuje se sporazumno.

U slučaju spora visinu štete utvrđuje nadležni sud.

Članak 81.

Imatelj zaštićenog dobra ima pravo dobro prodati.

Pravo preče kupnje zaštićenog dobra ima općina na čijem se području to dobro nalazi.

Članak 82.

Imatelj zaštićenog dobra koji namjerava dobro prodati dužan ga je ponuditi općini na čijem području se nalazi zaštićeno dobro i obavijestiti je o uvjetima prodaje.

Općina je dužna, po prethodno pribavljenom mišljenju Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu, u roku šezdeset (60) dana obavijestiti imatelja prihvaća li ponudu. Ako u ovom roku imatelj ne bude obaviješten, smatrat će da ponuda nije prihvaćena.

Članak 83.

U slučaju prodaje zaštićenog dobra u vlasništvu građana za čije su održavanje, opravak, konzervaciju ili restauraciju uložena županijska sredstva, sredstva jedinice lokalne uprave i samouprave ili druge fizičke i pravne osobe, imatelj zaštićenog dobra dužan je naknaditi davatelju tih sredstava iznos za koji se zbog ulaganja povećala vrijednost zaštićenog dobra.

V. ZAVOD

Članak 84.

Zavod osniva Županija.

Zavod mogu zajednički osnovati i više županija ili institucija kulture.

Međusobna prava i obveze osnivača iz prethodnog stavka utvrđuju se sporazumom.

Članak 85.

Prije donošenja akta o osnutku zavoda osnivač je dužan izraditi elaborat o društvenoj i ekonomskoj opravdanosti osnutka zavoda.

Prije usvajanja elaborata iz prethodnog stavka osnivač je dužan pribaviti mišljenje Vlade Županije i suglasnost Ministarstva o opravdanosti osnutka zavoda.

Članak 86.

Zavod se može osnovati i početi s radom, odnosno obavljati djelatnost zaštite dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine ako su, pored općih uvjeta za osnutak, ispunjeni i posebni uvjeti, i to:

- osigurana tehnička oprema za konzervaciju, restauraciju i dokumentaciju;
- osigurani kadrovi: arhitekt, arheolog, povjesničar umjetnosti, povjesničar, etnolog i stručnjak za zaštitu prirodne baštine.

Članak 87.

Zavod može obavljati djelatnost zaštite dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine ako ima:

- odgovarajuće prostorije za arhitektonski atelje, restauratorski atelje, fotoatelje, knjižnicu, dokumentaciju i radne prostorije za stručne i druge radnike;
- tehničku opremu za konzervaciju, restauraciju i dokumentaciju;
- kadrove: arheologa, arhitekta, povjesničara umjetnosti, povjesničara, etnologa, slikara-restauratora, biologa, geografa, šumarskog inženjera, diplomiranog pravnika, dokumentarista.

Članak 88.

Zavod može početi s radom odnosno obavljati djelatnost zaštite dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine kada Ministarstvo utvrdi da su ispunjeni uvjeti za početak rada, odnosno za obavljanje djelatnosti zaštite.

Zahtjev za utvrđivanje postojanje uvjeta za početak rada zavoda podnosi osnivač na čijem će području biti sjedište zavoda.

Članak 89.

Pored poslova utvrđenim ovim Zakonom, Zavod osobito:

- utvrđuje mjere za zaštitu i korištenje kulturno-povijesne i prirodne baštine koja se nalazi na području na kojem djeluje Zavod, s tim što za dobra prve i druge kategorije prethodno pribavlja suglasnost Ministarstva;
- stara se jedinstvenoj primjeni kriterija za kategorizaciju dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine;
- radi na obrazovanju i usavršavanju stručnih kadrova u Zavodu;
- prati i proučava stanje iz područja zaštite i iskorištenja kulturno-povijesne i prirodne baštine u Županiji i priprema informativno-analitičke materijale radi daljnjeg razvitka i unapređenja tog područja;
- bavi se znanstvenoistraživačkim radom u oblasti zaštite i korištenja kulturno-povijesne i prirodne baštine;
- izrađuje elaborate i projekte u cilju čuvanja, održavanja i korištenja zaštićenih dobara, a u slučaju potrebe izvodi takve radove ako ispunjava uvjete utvrđene propisima o prostornom uređenju;

- stara se o primjeni suvremenih metoda zaštite;
- pruža stručnu pomoć imateljima zaštićenih dobara;
- obavlja poslove promidžbe i popularizacije kulturno-povijesne i prirodne baštine, objavljuje publikacije o baštini i rezultatima rada na njezinoj zaštiti;
- organizira razne oblike razmjene iskustava i suradnje s ostalim zavodima i koordinira poslove međuzupanijske suradnje;
- organizira predavanja, izložbe i druge pogodne oblike kulturno-obrazovne djelatnosti.

Članak 90.

Osnivač može ukinuti zavod ako ne ispunjava zadaće radi kojih je osnovan ili ako ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Ako organizacija za zaštitu, odnosno organizacija kojoj je u smislu članka 17. ovog Zakona povjereno obavljanje poslova zaštite ne obavlja te poslove, Vlada Županije može joj uzeti pravo na obavljanje tih poslova.

Članak 91.

Kada Ministarstvo utvrdi da zavod ne ispunjava uvjete za rad koji su propisani, odredit će rok u kojem je osnivač dužan ukloniti utvrđene nedostatke. Ukoliko nedostaci ne budu otklonjeni u utvrđenom roku, predložiti će osnivaču ukidanje zavoda.

Akt o ukidanju zavoda donosi osnivač.

Članak 92.

Na osnutak i rad zavoda primjenjuje se Zakon o ustanovama ("Narodne novine Županije Zapadnohercegovačke", br. 7/98), ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Na osnutak i rad organizacija za zaštitu primjenjuju se propisi o javnim ustanovama, posebni propisi kojima se uređuje njihova djelatnost i odredbe ovog Zakona koje se odnose na zaštitu i korištenje dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine.

Članak 93.

Zavod i organizacije za zaštitu mogu međusobno razmjenjivati i ustupati zaštićena dobra koja čuvaju u cilju obrazovanja cjelina, fondova ili zbirki sukladno svojim normativnim aktima.

Članak 94.

Na pravnu osobu kojoj Zavod u smislu članka 17. ovog Zakona povjeri čuvanje, održavanje i korištenje dobara kulturno-povijesne baštine primjenjuju se odredbe ovog Zakona koje se odnose na Zavod.

Članak 95.

U upravljanju poslovima od posebnog društvenog interesa u zavodu sudjeluju i predstavnici osnivača, zainteresiranih pravnih osoba iz područja gospodarstva i drugih djelatnosti, te jedinica lokalne uprave i samouprave.

Statutom ili drugim općim aktom zavoda određuje se broj, sastav, te imenovanje i razrješenje upravnog vijeća zavoda.

Članak 96.

Upravno vijeće obavlja poslove:

- praćenja i razmatranja rada Zavoda i utvrđivanje smjernica za njegov rad;
- donošenja godišnjih, srednjoročnih i dugoročnih programa, planova rada i razvitka Zavoda;
- utvrđivanja osnovne namjene korištenja sredstava i osnovnih uvjeta poslovanja;
- utvrđivanja prijedloga za proglašenje dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine;
- donošenja odluke o preuzimanju posebnih konzervatorskih, restauratorskih i drugih mjera za zaštitu;
- odlučivanja o stvaranju stalnih ili povremenih izložaba, kao i drugim oblicima upoznavanja javnosti o kulturno-povijesnoj i prirodnoj baštini;
- odlučivanja o davanju suglasnosti na razmjenu konkretnih zaštićenih dobara;
- razmatranja izvješća o izvršenju planova i programa zaštite;
- utvrđivanja prijedloga statuta;
- imenovanja i razrješenja ravnatelja.

Članak 97.

Pored poslova iz prethodnog članka, Upravno vijeće sudjeluje i u:

- odlučivanju i podnošenju prijedloga Ministarstvu za proglašenje zaštićenih pojedinih dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine od posebnog značenja za Županiju;
- odlučivanju o podnošenju prijedloga o postupku izvlaštenja dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine ili prijenosa prava njihova korištenja;
- odlučivanju o davanju odobrenja za privremeno iznošenje zaštićenih dobara u inozemstvo u skladu s člankom 57. stavak 1. ovog Zakona;
- davanju suglasnosti utvrđenih u članku 90. stavak 1. i 6. ovog Zakona.

Članak 98.

Za ravnatelja Zavoda može biti imenovana osoba koja ima visoku školsku spremu i koja ispunjava i druge uvjete utvrđene ovim Zakonom i statutom Zavoda.

Ravnatelja imenuje Upravno vijeće uz suglasnost osnivača.

Članak 99.

Na odredbe statuta Zavoda koje se odnose na ostvarivanje posebnog društvenog interesa suglasnost daje Vlada Županije.

Članak 100.

Sredstva za rad Zavoda osiguravaju se:

- iz proračuna Županije;
- iz proračuna općina;
- iz drugih izvora.

Članak 101.

Nadzor nad provođenjem odredbi ovog Zakona i upravni nadzor nad radom Zavoda obavlja Ministarstvo.

VI. KAZNE NE ODREDBE

Članak 102.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj Zavod, odnosno organizacija za zaštitu:

1. ako ne poduzme mjere za zaštitu na dobru kulturno-povijesne i prirodne baštine koja uživa prethodnu zaštitu (članak 30.);
2. ako ne vodi registre zaštićenih dobara (članak 42. stavak 1.);
3. ako ne vodi registar zaštićenih dobara iz svoje oblasti za teritorij Županije (članak 42. stavak 2.);
4. ako ne dostavi potrebne podatke radi upisa u Središnji registar (članak 42.);
5. ako ne učini dostupnim javnosti uvjete i način korištenja zaštićenih dobara (članak 67.).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u Zavodu, odnosno u organizaciji za zaštitu novčanom kaznom od 200 do 2.000 KM.

Članak 103.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako obavlja arheološka i druga istraživanja dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine bez odobrenja Zavoda (članak 57. stavak 1.);
2. ako vrši znanstvena istraživanja dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine bez odobrenja Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu (članak 57. stavak 3.);
3. ako ne osigura mjere za zaštitu utvrđene aktom o odobrenju (članak 57. stavak 4.);
4. ako u propisanom roku ne dostavi izvješće Zavodu o pronađenim nekretninama, pokretnim stvarima i lokalitetima (članak 59.);
5. ako po isteku roka od jedne (1) godine ne preda odgovarajućem muzeju, odnosno općini pokretna dobra koja pronađe prigodom arheoloških i drugih istraživanja (članak 60.);
6. ako ne konzervira, odnosno ne sačuva od oštećenja nekretnine, pokretne stvari ili dijelove prirode za koje se pretpostavlja da imaju osobine dobra kulturno-povijesne ili prirodne baštine, koja su otkrivena prilikom iskopavanja, kao arheološki lokaliteti na kojima su otkriveni (članak 62.).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 300 do 3.000 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. točka 2. i 3. kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM.

Članak 104.

Novčanom kaznom od 1.000 do 10.000 KM kaznit će se za prekršaj investitor - pravna osoba ako ne osigura sredstva za zaštitu dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine koja bi izostankom tih radova mogla biti ugrožena (članak 52.).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba investitora novčanom kaznom od 200 do 2.000 KM.

Članak 105.

Novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj pravna, odnosno građanska osoba:

1. ako ne prijavi nekretninu, pokretnu stvar ili dio prirode ili ne dostavi podatke radi evidencije (članak 30. stavak 1.);
2. ako ne čuva i ne održava nekretninu, pokretnu stvar ili dio prirode na mjestu, u položaju i stanju u kome su nađene (članak 30.);
3. ako onemogućiti Zavodu ili odgovarajućoj organizaciji za zaštitu, odnosno općinskom tijelu pregled nekretnine, pokretne stvari ili dijela prirode i uzmanje podataka za evidenciju i dokumentaciju o njima (članak 30. stavak);
4. ako izvodi radove na spomeniku kulture, spomeničkoj cjelini, lokalitetu i spomen obilježju suprotno članku 45. ovog Zakona;
5. ako postupa suprotno članku 47. ovog Zakona;
6. ako u smislu članka 49. stavak 1. i 3. ovog Zakona izvodi radove na nepokretnim zaštićenim dobrima i nepokretnim dobrima kulturno-povijesne i prirodne baštine koja uživaju prethodnu zaštitu ili njihovoj bližoj okolini bez suglasnosti Zavoda;
7. ako trajno ili privremeno iznese u inozemstvo djela suvremenog stvarateljstva bez odobrenja Zavoda (članak 55.);
8. ako bez odobrenja Zavoda iznese u inozemstvo pokretno zaštićeno dobro, odnosno ako u određenom roku to zaštićeno dobro ne vrati u zemlju (članak 56. stavak 1. i 2.);
9. ako ne čuva i ne održava zaštićeno dobro u skladu s ovim Zakonom i ne obavijesti Zavod, odnosno organizaciju za zaštitu o svim nastalim promjenama na dobru, koje mogu bitno umanjiti ili narušiti svojstvo dobra (članak 70.);
10. ako koristi i upotrebljava zaštićeno dobro suprotno članku 71. ovog Zakona;
11. ako ne dopusti istraživanje i proučavanje na zaštićenom dobru u znanstvene i kulturno-povijesne svrhe pravnoj i fizičkoj osobi koje imaju za to odobrenje Zavoda, odnosno organizacije za zaštitu (članak 72. stavak 1.);
12. ako ne ustupi zaštićeno dobro radi izlaganja na izložbama koje su od posebnog značenja za predstavljanje kulturno-povijesne baštine (članak 73. stavak 1.);
13. ako u propisanom roku ne prijavi namjeru premještanja zaštićenog dobra (članak 76. stavak 1.);
14. ako ne ponudi općinskom vijeću zaštićeno dobro na prodaju i ne obavijesti o uvjetima prodaje (članak 82. stavak 1.).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom od 200 do 2.000 KM.

Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i fizička osoba novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

Članak 106.

Novčanom kaznom od 500 do 5.000 KM kaznit će se za prekršaj Zavod ako otpočne rad, odnosno obavlja djelatnost zaštite dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine bez rješenja Ministarstva (članak 88. stavak 1.).

Za prekršaj iz prethodnog stavka kaznit će se i odgovorna osoba u Zavodu novčanom kaznom od 100 do 1.000 KM.

VII. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 107.

Dobra kulturno-povijesne i prirodne baštine stavljena pod zaštitu po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog Zakona, smatraju se zaštićenim dok se ne obavi njihova kategorizacija po odredbama ovog Zakona.

Članak 108.

Zavod i organizacije za zaštitu dužne su u skladu s člankom 32. stavak 2. ovog Zakona predložiti Općinskom vijeću proglašenje nepokretnih dobara kulturno-povijesne i prirodne baštine zaštićenim u roku tri (3) godine, a pokretnih u roku dvije (2) godine od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 109.

Zavod i organizacije za zaštitu dužni su uskladiti svoju organizaciju i poslovanje s odredbama ovog Zakona u roku tri (3) mjeseca od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 110.

Ministarstvo donijet će propis iz članka 15. ovog Zakona u roku šest (6) mjeseci od dana njegova stupanja na snagu.

Ministarstvo donijet će propis iz članka 43. ovog Zakona u roku iz prethodnog stavka.

Članak 111.

Do donošenja propisa iz članka 44. ovog Zakona primjenjivat će se Pravilnik o vođenju registra i postupku za brisanje iz Registra zaštićenih objekata kulturno-povijesne i prirodne baštine ("Službeni list SR BiH" br. 1/79.).

Članak 112.

Stupanjem na snagu ovog Zakona na teritoriju Županije prestaje važiti Zakon o zaštiti i korištenju kulturno-povijesne i prirodne baštine ("Službeni list SR BiH br. 20/85. i 12/87.), preuzet Uredbom o preuzimanju i primjeni Zakona o zaštiti i korištenju kulturno-povijesne i prirodne baštine ("Narodni list HR H-B", br. 10/94.).

Članak 113.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Županije Zapadnohercegovačke".

Bosna i Hercegovina
 FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
 ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVAČKA
 - SKUPŠTINA -
 Broj: 01-VIII-156/99
 Široki Brijeg, 25. lipnja 1999.

Predsjednik
Mladen Nižić, v.r.